

33. ročník — máj 2025
Mesačník zamestnancov Železníc Slovenskej republiky

ŽSAMAŠOR



Šéfredaktorka

Lucia Lizáková

T: 920/7801

E: lizakova.lucia@zsr.sk

Redakcia

Denis Dymo — dymo.denis@zsr.sk

Grafická úprava

Dávid Bozsaky — bozsaky.david@zsr.sk

Beáta Balga — balga.beata@zsr.sk

Interný časopis Železničný Semafor

Vydáva GR ŽSR, Odbor komunikácie a marketingu, riaditeľka: Petra Lániková

Adresa redakcie: Bratislava, 813 61, Klemensova 8, e-mail: zsemafor@zsr.sk, www.zsr.sk

Tlač a distribúcia: ZimPress, spol. s r. o., Vajnorská 135, 831 04 Bratislava

NA OBÁLKE: Súťažná fotografia v rámci CER s názvom: Under the mountains Važec.

TITULNÁ SNÍMKA: Marián Gjer



Obsah

- 03** Slovenskí a ukrajinskí železničari na Štrbskom Plese
- 04** Najväčší cezhraničný projekt napreduje podľa harmonogramu
- 06** Doprava na rajeckej trati sa obnoví 1. júla 2025
- 07** Nové výhybky aj diaľkové ovládanie
- 08** Mimoriadna udalosť: v Poprade na niekoľko dní prerušila dopravu
- 10** Komfortnejšia jazda vlakom vďaka brúsnej kampani
- 14** Prvý parný deň 2025 otvoril sezónu vo veľkom štýle
- 15** 115 rokov trate Komárom — Nové Zámky oslávili parnými vlakmi deň 2025 otvoril sezónu vo veľkom štýle
- 16** Novinárske raňajky: otvorili diskusiu o železnici, investíciách, ale aj výzvach
- 17** Hľadáme talenty pre budúcnosť železníc
- 18** Železnicou až k vzducholodi a späť
- 19** Cestujte po Európe výhodne vďaka FIP
- 20** Oznamy
- 21** Krížovka
- 22** Vyhodnotenie súťaže



Slovenskí a ukrajinskí železničari na Štrbskom Plese

V utorok 20. mája 2025 sa v Hoteli Panorama na Štrbskom Plese uskutočnilo bilaterálne rokovanie odborníkov zo Železníc Slovenskej republiky (ŽSR) a Ukrajinských železníc (UZ).

Za ŽSR sa stretnutia zúčastnil nový generálny riaditeľ Ivan Bednárík, námestník generálneho riaditeľa pre prevádzku Peter Blaho, riaditeľ a zástupca riaditeľa odboru diagnostiky Ukrajinských železníc Mykola Siromakha a Serhii Balabaev.

Hlavnými témami rokovania boli metódy merania geometrických parametrov železničných tratí s rozchodom 1435 mm, výmena skúseností s meracími zariadeniami a formulármi správ, ako aj pracovné podmienky pri výkone meraní. Diskutovalo sa aj o poskytovaní diagnostických služieb a orientačných nákladoch, vrátane návrhov na merania železničného rozchodu 1520 mm na území SR.

Viac sa o stretnutí dočítate v ďalšom čísle Železničného Semafora.

Personálne zmeny

Alexander Sako:

30.04. odvolal z funkcie riaditeľa Železničnej energetiky Róberta Oravca,

01.05 vymenoval do funkcie riaditeľa Železničnej energetiky Rudolfa Slezáka.



ZMENA NA POSTE GENERÁLNEHO RIADITEĽA

V stredu 14. mája odstúpil zo svojej funkcie vtedajší generálny riaditeľ ŽSR Alexander Sako a s účinnosťou od 15. mája je do funkcie generálneho riaditeľa vymenovaný Ivan Bednárík, doterajší poradca generálneho riaditeľa. Zmeny, ktorými aktuálne železnice prechádzajú, rozhodne vnímam ako evolučné. Správim všetko preto, aby sa ŽSR zaradili medzi úspešných a moderných správcov infraštruktúry," povedal Ivan Bednárík.



RECRUITÉRI NA HLAVNEJ STANICI

Vo štvrtok 15. mája strávili recruitéri inšpiratívny deň na Hlavnej stanici v Bratislave, kde spoznávali prevádzkové pozície v praxi. Mladí recruitéri mali skvelú príležitosť učiť sa priamo od odborníkov a získať cenný pohľad do každodenného fungovania železničnej prevádzky. Ďakujeme všetkým, ktorí nám to umožnili!

.



Najväčší cezhraničný projekt napreduje podľa harmonogramu

Stavba Devínska Nová Ves – Kúty št. hr. postupuje podľa aktuálneho harmonogramu. Na kontrolnom dni sa v utorok 13. mája 2025 v prítomnosti štátnej tajomníčky Denisy Žilákovej, zástupcov ministerstva dopravy a ŽSR, ako aj Zhotoviteľa stavby zhodnotil aktuálny stav prác, a tiež najväčšie míľniky stavby.

AUTOR: Lucia Lizáková, SNÍMKA: Klára Pešková



KÚTY — Cieľom projektu financovaného z eurofondov je výrazne modernizovať železničnú infraštruktúru na úseku Devínska Nová Ves – Kúty a umožniť zvýšenie rýchlosti vlakov až na 200 km/h.

Aktuálne dodávateľ pracuje na prekládkach železničných káblov, ktoré sú nevyhnutným krokom pred pokračovaním hlavnej stavebnej časti. V Zohore bola úspešne odštartovaná dôležitá etapa prác na nepárnej skupine koľají, ktorá bude dokončená do konca tohto roka. Pokračujú aj práce na podchode pre peších,

ktorý bude dokončený do konca roka 2025. V druhej etape výstavby je potrebné dokončiť nadjazd, a to do konca roka 2025, čo bude potrebné pre ďalšie fázy presmerovania dopravy v rámci uzatvorenia priestestia. Do konca tohto roka bude dokončený aj podjazd pre automobily a samostatný podchod pre chodcov v Brodskom a jeho spustenie do prevádzky sa očakáva v polovici roka 2026. Dnes prebieha intenzívna výstavba v úseku Brodské – štátna hranica s Českom a obidva mosty budú plne prejazdné koncom roka 2025.



Doprava na rajeckej trati sa obnoví 1. júla 2025

Pôvodne plánované ukončenie výluky na rajeckej trati sa posúva. Podľa aktuálnych informácií by mohla osobná doprava na jednokoľajnej trati Žilina – Rajec opäť začať premávať od 1. júla 2025. Trať už bola odovzdaná do predčasného užívania 30. apríla 2025 od 18.00 hod., avšak len pre nákladnú dopravu.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKA: ŽSR

RAJEC — Hoci sa výlukové práce už ukončili a napojenie trate do ŽST Žilina prebehlo k 30. aprílu 2025, samotné obnovenie dopravy si vyžaduje dodatočné technické a prevádzkové úkony. Keďže trať bola počas výluky dlhodobo odpojená od siete, je potrebné vykonať ešte komplexnú údržbu pomocou špecializovaných železničných koľajových vozidiel. Ide o prehliadku a premeranie trate, podbitie koľajového roštu a ďalšie práce.

Výhybňa v Konskej prinesie hustejšiu dopravu

Dôvodom posunu termínu spustenia osobnej dopravy je však pokračovanie výlukových prác na železničnom zvršku a prác, ktorými sa zvýši stupeň zabezpečenia na dvoch železničných priecestiach v úseku Lietavská Lúčka – Rajec. Tie budú prebiehať ešte aj v mesiacoch máj a jún. Z tohto dôvodu Železničná spoločnosť Slovensko ponecháva zavedenú náhradnú autobusovú dopravu na celom úseku Žilina – Rajec až do 30. júna 2025. Na podnet Ministerstva dopravy a výstavby SR realizujú Železnice Slovenskej republiky prestavbu výhybne v stanici Kónská pri Rajci. Cieľom projektu je umožniť krížovanie vlakov v úseku, a tým pripraviť podmienky na zvýšenie počtu vlakových spojov.

Práce budú zahŕňať výmenu a zmenu spôsobu zabezpečenia výhybiek, výmenu podvalov, opravu nástupísk a výmenu súvisiacej oznamovacej a zabezpečovacej techniky. Predpokladané náklady na výstavbu predstavujú 1,42 milióna eur bez DPH.

Od októbra častejšie spojenia

Kým sa neukončí modernizácia ŽST Žilina a nové nástupišťa nebudú uvedené do prevádzky (očakáva sa k 1. októbru 2025), ostane intenzita vlakovej dopravy na trati Rajec – Žilina v systémovom hodinovom takte, ako to bolo pred výlukou.

Po tomto termíne by už mohlo dôjsť k zahusteniu intervalov na približne 40 minút, čo umožní pružnejšiu obsluhu regiónu a zlepšenie komfortu cestujúcich.

Náhradná doprava zostáva

Počas celej výluky je zabezpečená náhradná autobusová doprava, ktorá bude pokračovať až do opätovného spustenia vlakov. V súvislosti so stavebnými prácami vo výhybni Kónská sa preto neuvažuje o zavádzaní novej NAD – existujúci systém ostáva v platnosti.



Nové výhybky aj diaľkové ovládanie

V ŽST Levice sa začala rozsiahla modernizácia výhybiek a staničného zabezpečovacieho zariadenia. Súčasťou projektu je aj zavedenie diaľkového ovládania výhybiek vo Veľkých Kozmálovciach. Ide o komplexnú výmenu 34 výhybiek, ktoré boli inštalované v rokoch 1984 až 1988. Z dnešného pohľadu sú už opotrebované a náročné na údržbu. Nové výhybky prinesú vyššiu spoľahlivosť, zrýchlenie prípravy vlakovej cesty, ale aj zvýšenú bezpečnosť.

AUTOR: Lucia Lizáková, SNÍMKA: O220

LEVICE — V súčasnosti sa výhybky v stanici Levice ovládajú kombinovane – na bratislavskom zhlaví zo stavadla St.2 a na zvolenskom zhlaví ručne dozorcami výhybiek. Vo Veľkých Kozmálovciach je ovládanie výlučne ručné, na pokyn výpravcu. Po rekonštrukcii budú výhybky ovládané na diaľku výpravcami v ŽST Levice prostredníctvom nového zabezpečovacieho zariadenia. Prednosťou bude bezporuchová prevádzka, skrátenie časov potrebných na prípravu vlakovej cesty, výrazné zvýšenie bezpečnosti dopravy a možná úspora v personálnej oblasti.

Práce sú rozdelené do viacerých etáp, pričom výluky jednotlivých koľají budú závislé od aktuálneho postupu realizácie. Stavenisko bolo zhotoviteľovi oficiálne odovzdané 17. januára 2025. V súčasnosti

prebiehajú prípravné práce na pokládke nových káblových vedení, ktoré cestujúcich zásadným spôsobom neovplyvňujú. V železničnej stanici Levice sa nachádzajú štyri koľaje s nástupišťami, pričom práve etapizovaný prístup umožní zachovať plynulý chod stanice aj počas realizácie.

Prvé výluky sa začali 2. apríla 2025. Opatrenia v osobnej doprave zabezpečuje dopravca, a to vrátane zavedenia náhradnej autobusovej dopravy podľa potreby v dotknutých úsekoch. Výluka v Leviciach sa bude čiastočne prelínať s prebiehajúcou výlukou na trati Hronský Beňadik – Nová Baňa, kde od minulého roka prebieha rekonštrukcia trate. V dôsledku toho budú obmedzenia dopravy koordinované s cieľom minimalizovať ich dosah na cestujúcich.

Mimoriadna udalosť:

V Poprade na niekoľko dní prerušili dopravu

Závažné poškodenie mostnej konštrukcie nad železničnou traťou viedlo k okamžitej výluke dopravy v podtatranskom úseku. Železnice Slovenskej republiky prijali mimoriadne opatrenia na zaistenie bezpečnosti a obnovu prevádzky.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKY: ŽSR

POPRADE — V stredu 14. mája 2025 o 3.20 hod. ráno došlo počas odstraňovania nosnej konštrukcie cestného mosta nad železničnou traťou medzi stanicami Poprad-Tatry a Vydrník k mimoriadnej situácii. Pri manipulácii s nosníkom nastalo jeho prelomenie, pričom sa ukázalo, že technický stav mosta bol výrazne horší, než predpokladala projektová dokumentácia. Následná obhliadka odhalila, že nosníky nezodpovedajú typovým listom a ich skutočná hmotnosť bola podstatne vyššia, než sa pôvodne uvádzalo.

Na základe týchto skutočností požiadala Slovenská správa ciest (SSC) o okamžitú úplnú výlukú železničnej dopravy v danom úseku. Z dôvodu bezpečnosti bola doprava pod poškodenou konštrukciou úplne prerušená.

Výluka trvala do piatka 16. mája 2025 do popoludňajších hodín, pričom už vo večerných hodinách bola obnovená plná dvojkolajná prevádzka v tomto úseku. Pôvodne sa, pričom pôvodne sa plné obnovenie prevádzky očakávalo

až v sobotu doobeda. Tento výsledok sa podarilo dosiahnuť vďaka profesionálnemu nasadeniu a súčinnosti všetkých zamestnancov a zúčastnených zložiek, ktorí sa podieľali na prácach.

ŽSR po mimoriadnej udalosti okamžite pristúpili k realizácii nevyhnutných bezpečnostných opatrení a úprav technického postupu prác. Našou prioritou je ochrana života a zdravia cestujúcich aj zamestnancov. Takéto situácie riešime s maximálnou dôslednosťou, a to aj vzhľadom na skúsenosti z podobných prípadov v zahraničí, ako bola napríklad nehoda v českej Studénke v roku 2008, kde sa zrútenie mosta počas jeho opravy priamo na trať stalo tragédiou s viacerými obeťami.

Pozitívne hodnotíme ústretový prístup Národnej diaľničnej spoločnosti (NDS), ktorá v súvislosti s výlukou posunula plánovanú údržbu tunela Branisko na najbližší možný náhradný termín, aby doprava v regióne nebola ešte viac obmedzená. Spolupráca so SSC aj s NDS prebehla veľmi konštruktívne.

Vďaka profesionálnemu nasadeniu pracovníkov sa prevádzka spustila o niekoľko hodín skôr ako sa predpokladalo.



Technický stav mosta bol výrazne horší, než predpokladala projektová dokumentácia.





Komfortnejšia jazda vlakom vďaka brúsnej kampani

Železnice Slovenskej republiky realizovali od januára do apríla rozsiahlu brúsnu kampaň, ktorej cieľom bolo zlepšiť stav železničnej infraštruktúry. Po štyroch mesiacoch priniesla údržba konkrétne výsledky, ktoré prispeli k zvýšeniu bezpečnosti, plynulosti a komfortu železničnej dopravy.

AUTOR: Lucia Lizáková, SNÍMKA: VVÚŽ

BRATISLAVA — Jednotlivé Oblastné riaditeľstvá ŽSR pristupovali k odstraňovaniu chýb a defektov s dôrazom na ich charakter a závažnosť v konkrétnych úsekoch. Oblastné riaditeľstvo Trnava realizovalo brúsenie koľajníc v rámci plánovaných výluk počas januára a marca 2025, pričom v marci boli ukončené práce v rámci troch výluk koľaje. *„Údržba prebiehala podľa plánu na koridorových tratiach formou opravného brúsenia. Išlo konkrétne o úseky Trnava – Leopoldov vrátane oboch staníc, ako aj o úsek Devínska Nová Ves – Bratislava Lamač. Cieľené mimoriadne brúsenie sme vykonali len v úseku Bratislava Petržalka – Rusovce, kde si to vyžadoval aktuálny stav trate. Celkový plán brúsenia koľají a výhybiek sa nám podarilo úspešne naplniť,“* spresnil riaditeľ Oblastného riaditeľstva Trnava Ivan Sovič.

Ide o dôležitý reprofilačný spôsob údržby, ktorým sa predovšetkým odstraňujú chyby ako vlnkovitosť, návalky a začínajúce chyby na povrchu hláv koľajníc. Vďaka tomu sa nielen zlepšuje stav trate, ale aj predlžuje životnosť koľajníc. Oblastné riaditeľstvo Žilina rovnako dodržalo všetky termíny na odstránenie zistených nedostatkov. Podľa slov riaditeľa Oblastného riaditeľstva Žilina Martina Križana sa brúsenie uskutočnilo na úsekoch koridorových a modernizovaných tratí, konkrétne v úsekoch Nové Mesto nad Váhom – Melčice – Nivy – Zlatovce, ďalej medzi Ladcami a Plevníkom cez Púchov a Považskú Bystricu na trati Bratislava – Žilina, a tiež v úseku Žilina – Kysucké Nové Mesto smerom na Čadcu a hranicu s Českou republikou.

„Práce prebehli plynulo, bez potreby mimoriadnych zásahov a bez väčších prekážok. Je potrebné vyzdvihnúť, že brúsnej kampani tento rok priaznivo pomáhalo aj počasie, pretože v mesiaci február sme zvyknutí na intenzívne sneženie. Tento rok ho vo februári vystriedalo mimoriadne sucho, čo síce zjednodušilo prácu, ale vyžadovalo si to zvýšenú pozornosť a prísne dodržiavanie protipožiarneho opatrení pri prebiehajúcej brúsnej kampani, ale aj po jej skončení,“ zhrnul Križan.

Protipožiarne opatrenia zohrali kľúčovú úlohu aj počas brúsnej kampane v pôsobnosti Oblastného riaditeľstva Zvolen. V teréne bola nasadená pripravená protipožiarneho hliadka, ktorá dohliadala na bezpečný priebeh prác. *„Zamerali sme sa najmä na úseky s chybami, ktoré boli určené na základe plánu defektoskopického kontroly koľajníc a výhybiek. Do kampane sme zároveň zaradili aj*

problematické miesta so zhoršenou šuntovosťou, ktorá spôsobovala výpadky zabezpečovacieho zariadenia,“ priblížil riaditeľ Oblastného riaditeľstva Zvolen Radomír Grexa. Vďaka dobrej koordinácii prebiehalo odstraňovanie defektov a chýb plynulo a bez komplikácií.

V rámci brúsnej kampane sa Oblastné riaditeľstvo Košice zameralo na najkritickejšie úseky tratí, kde bolo možné povrchové poškodenia odstrániť brúsením alebo aspoň spomaliť ich ďalší vývoj. Do údržbového plánu boli zahrnuté všetky trate s výskytom defektoskopických chýb. *„Povrchové chyby odstraňujeme brúsením, zatiaľ čo vnútorné poškodenia materiálu riešime výmenou koľajníc. Počas brúsnej kampane sme, našťastie, nezaznamenali žiadne komplikácie, ktoré by bránili v odstraňovaní zistených porúch, a všetky termíny boli dodržané,“* uviedol riaditeľ Oblastného riaditeľstva Košice Jaroslav Sakáč.

Intenzívna štvormesačná brúsna kampaň jednoznačne preukázala vysoké nasadenie našich zamestnancov a silnú technickú pripravenosť pri zabezpečení rozsiahleho pokrytia železničnej infraštruktúry. Vďaka dôkladne naplánovaným a efektívne zrealizovaným zásahom sme výrazne prispeli k zvýšeniu bezpečnosti a plynulosti železničnej dopravy, čím sme opäť potvrdili našu kľúčovú úlohu pri udržiavaní kvality železničných tratí.

V ŽSR prebehla aj defektoskopická kampaň defektoskopickým vlakom. Momentálne sa výsledky spracovávajú a po ich vyhodnotení budú odovzdané oblastným riaditeľstvám. Zatiaľ bolo identifikovaných 428 chýb, ktoré boli klasifikované podľa stupňa závažnosti. Táto klasifikácia umožňuje efektívne plánovať opravy a alokovať zdroje podľa závažnosti problému. V rámci ŽSR však prebieha dvojitá kontrola chýb, čo je z hľadiska bezpečnosti železničnej dopravy pozitívna správa nielen pre nás, ako manažéra železničnej infraštruktúry, ale aj pre cestujúcich.

„Niektoré nájdené chyby sa dohľadom na mieste nepotvrdili. Pre nás, ktorí meranie spracovávame, to znamená, že musíme nastaviť citlivosť filtrov, ktorá indikuje chyby na nižšiu úroveň. Inými slovami, meracie prístroje zachytili aj tie najmenšie odchýlky, ktoré však pri následnej kontrole nepredstavovali skutočné riziko. Ukazuje to však vysokú efektívnosť monitorovacích systémov ŽSR, ktoré budú naďalej optimalizované. Naším cieľom je nielen včasne odhaliť potenciálne riziká, ale zároveň minimalizovať aj falošné poplachy,“ vysvetlil riaditeľ Výskumného a vývojového ústavu železníc Ján Urda.



Ked' do Trnavy dorazila elektrina: **Dôležitá etapa železničného pokroku**

V máji 1985 vstúpila do prevádzky elektrifikovaná trať medzi Bratislavou a Trnavou. Táto historická trať, kedysi slúžiaca konským povozom, sa tak stala súčasťou modernej siete elektrickej trakcie. Za týmto pokrokom stálo nespočetné množstvo odborníkov a pracovníkov, ktorých spoločné úsilie zmenilo charakter železničnej dopravy na juhozápade Slovenska.

**AUTOR: Denis Dymo, Daša Krčová,
SNÍMKY: Archív ŽSR**

BRATISLAVA — V dejinách slovenských železníc patrí trať Bratislava – Trnava k tým najvýznamnejším. Bola prvou železnicou na území dnešného Slovenska a už v polovici 19. storočia prepojila dve dôležité mestá formou konskej železnice. Od tých čias prešla trať viacerými technickými premenami – od parnej cez motorovú až po elektrickú trakciu. Práve elektrifikácia dokončená na jar v roku 1985 predstavovala zlomový bod, ktorým sa táto historická spojka zaradila medzi najmodernejšie železničné úseky svojich čias.

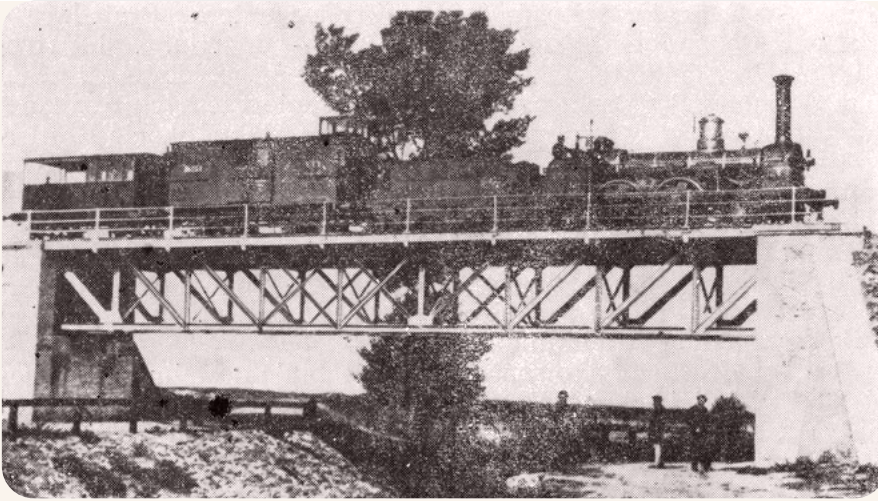
Dielo plné výziev

Elektrifikácia úseku Bratislava – Trnava si vyžiadala rozsiahle prípravné a stavebné práce. Zahŕňali okrem samotného trakčného vedenia aj úpravy zabezpečovacieho a oznamovacieho zariadenia, kabelizáciu vzdušných vedení, rekonštrukcie staníc a prispôbenie infraštruktúry na nové požiadavky. Všetko prebiehalo v plnej prevádzke, čo bolo náročné na koordináciu a bezpečnosť.

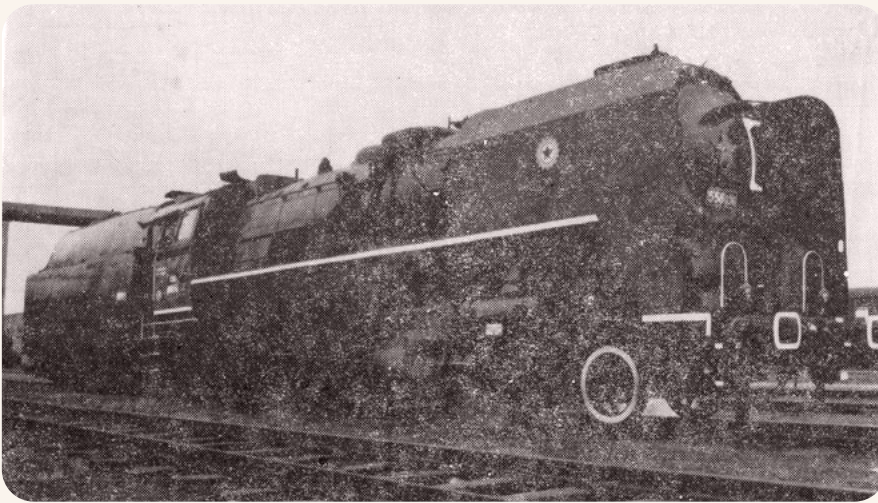
Na projekte sa podieľalo množstvo odborníkov z rôznych oblastí – od projektantov zo SUDOP-u Bratislava a Praha cez montážne tímy Elektrizácie železníc, Železničného staviteľstva a Automatizácie železničnej dopravy až po prevádzkové zložky železníc v Bratislave, Trnave, Leopoldove a ďalších miestach. Výsledkom tejto súčinnosti bolo dokončenie stavby tri týždne pred plánovaným termínom.

Zavedenie elektrickej prevádzky znamenalo nielen modernizáciu, ale aj merateľné prínosy: zvýšenie traťovej rýchlosti zo 100 na 120 km/h, zvýšenie hmotnosti vlakov, vyššiu priepustnosť trate, zníženie hluku a zlepšenie ekologických parametrov dopravy. Významným efektom bola ročná úspora viac ako 16,9 milióna litrov nafty a zníženie prevádzkových nákladov.

Elektrické rušne radu S 499.0, ktoré na trati nasadili, priniesli výrazné zlepšenie jazdných časov a plynulosti dopravy. Trnava sa zároveň stala mestom, ktoré bolo vo všetkých smeroch prepojené elektrifikovanými traťami.



Parný rušeň typu 1B s osobným vlakom pri otvorení parnej prevádzky na trati Bratislava — Trnava



Parný rušeň 556.036, ktorý viezol posledný parný vlak na Slovensku na trati Bratislava — Leopoldov v roku 1980

Slávnostný deň, ktorý si mnohí pamätajú

Dňa 14. mája 1985 sa na bratislavskej Hlavnej stanici konala slávnostná udalosť pri príležitosti uvedenia trate do elektrickej prevádzky. Na prvom nástupišti znela dychová hudba, pristavená bola starostlivo pripravená vlaková súprava a medzi hosťami nechýbali poprední predstavitelia železníc a spolupracujúcich organizácií. Slávnostný vlak viedol skúsený výpravca Michal Ročkář, ktorý dal symbolický pokyn na odchod.

Po príchode vlaku do Leopoldova nasledovalo stretnutie v tamojšom Uzlovom klube železničiarov, kde boli

ocenení pracovníci, ktorí sa o úspech tohto diela zaslúžili najviac. Išlo o počet ľudí, ktorí roky budovali základ pre fungujúcu modernú železniciu.

Z dnešného pohľadu je elektrifikácia Bratislava – Trnava pevnou súčasťou každodennej železničnej reality. No archívne dokumenty a spomienky nám pripomínajú, že za každou technickou inováciou stojí kolektívne úsilie, vytrvalosť a dôvera v pokrok.

Dnes môžeme považovať spustenie elektrickej prevádzky na tejto trati za významný krok na ceste k modernej, efektívnej a ekologickej železničnej doprave. Je to príklad toho, ako sa spája história s budúcnosťou – cez prácu ľudí, ktorí verili v zmysluplnosť svojho poslania.



Prvý parný deň 2025 otvoril sezónu vo veľkom štýle

Krásne slnečné počasie, vôňa pary a historické vlaky prilákali do Železničného múzea Slovenskej republiky v starom rušňovom depe Bratislava východ stovky návštevníkov. Prvý parný deň 2025, ktorý sa uskutočnil v sobotu 12. apríla, sa zaradil medzi najúspešnejšie otvorenia sezóny v histórii múzea.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKA: Klára Pešková

BRATISLAVA — Program podujatia ponúkol pestrú paletu atrakcií pre malých aj veľkých. Návštevníci sa mohli previezť historickým parným vlakom na trati Bratislava hlavná stanica – Bratislava-Nové Mesto – Bratislava-Petržalka – Železničné múzeum, ktorý ťahal parný rušeň 555.3008 „Mazutka“ s drevenými vozňami 3. triedy. Veľký záujem bol aj o výletný parný vlak do Kvetoslavova a späť či o kyvadlovú dopravu historickým motorovým vlakom „Túlavá“.

Nechýbali ani tradičná jazda na stanovišti motorového rušňa, vozenie sa na drezinách, komentované prehliadky múzea, modelové koľajiská či funkčná prezentácia systému Pragotron. Celý areál múzea ožil nadšenými výkrikmi detí a spomienkami staršej generácie, pre ktorú boli mnohé exponáty návratom do detstva.

„Sme nesmierne radi, že tohtoročný Prvý parný deň prekonal všetky očakávania. Počasie nám prišlo

a vďaka vysokej účasti môžeme hovoriť o jednom z najúspešnejších otvorení sezóny v histórii nášho múzea,“ zhodnotil vydarené podujatie riaditeľ Železničného múzea SR Michal Tunega.

Prvý parný deň 2025 opäť potvrdil, že železničná história má medzi verejnosťou pevné miesto, a že láska k vlakom spája všetky generácie. Sezóna v Železničnom múzeu sa však ešte len začína! Už teraz sa môžete tešiť na najväčšie železničné podujatie roka – RENDEZ 2025, čo je 25. celoslovenský zraz historických železničných vozidiel, ktorý sa uskutoční už 14. a 15. júna. Čaká vás výstava železničných vozidiel so zahraničnou účasťou, jazdy parných a motorových vlakov v Bratislave a okolí, vozenie na stanovišti rušňa a bohatý sprievodný program.

Spoločne so Železničným múzeom SR vás srdečne pozývame prežiť krásne chvíle na koľajniciach aj počas ďalších pripravovaných akcií!



115 rokov trate

Komárom — Nové Zámky oslávili parnými vlakmi

Trať, ktorá spája juh Slovenska už viac než storočie, oslávila svoje významné jubileum štýlovo – tak, ako sa na železnici patrí. V sobotu 10. mája 2025, teda na deň presne 115 rokov od začiatku jej prevádzky, vyrazili v úseku medzi Komáromom a Novými Zámkami mimoriadne historické vlaky ťahané parným rušňom.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKA: Martin Ftáček

KOMÁRNO/NOVÉ ZÁMKY — Organizátormi podujatia boli Železnice Slovenskej republiky – Železničné múzeum Slovenskej republiky v spolupráci s Klubom priateľov histórie železničnej dopravy Bratislava. Cieľom bolo pripomenúť si technický a dopravný význam tejto lokálnej trate, ktorá od svojho otvorenia v roku 1910 tvorí dôležitú spojnicu v smere Budapešť – Trenčín.

Hlavnou hviezdou osláv sa stal parný rušeň 555.3008 „Mazutka“, ktorý ťahal súpravu historických vozňov 3. triedy a na trase medzi Novými Zámkami a Komáromom absolvoval dve jazdy – doobeda a popoludní. Mimoriadne vlaky sa tešili veľkému záujmu verejnosti.

„Historické jazdy po tejto výnimočnej trati vnímame nielen ako spomienku na jej vznik, ale aj ako možnosť predstaviť verejnosti hodnotu a krásu

železničného dedičstva, ktoré sa snažíme zachovať pre ďalšie generácie,“ povedal riaditeľ Železničného múzea Slovenskej republiky Michal Tunega.

Návštevníci podujatia sa počas jazdy dozvedeli aj zaujímavosti o samotnej trati. Výstavba úseku bola schválená uhorským zákonom už v roku 1897 a na jej realizácii sa podieľali renomované firmy bratov Grünwaldovcov a Eugena Kissa. Trať je známa najmä svojimi významnými mostami cez Dunaj a Váh s celkovou dĺžkou 760 metrov.

Oslavy 115. výročia trate Komárom — Nové Zámky boli nielen poctou bohatej histórii železničnej dopravy v regióne, ale aj dôkazom, že láska k železnici spája generácie. Ďakujeme všetkým, ktorí si prišli túto udalosť užiť spolu s nami, a veríme, že na parnú atmosféru budú ešte dlho spomínať. Tešíme sa na ďalšie jazdy do minulosti.



Novinárske raňajky

Otvorili diskusiu o železnici, investíciách, ale aj výzvach

Odbor komunikácie a marketingu zorganizoval v uplynulom polroku novinárske raňajky v troch kľúčových slovenských mestách, a to v Bratislave, Žiline a Košiciach. Cieľom bolo nielen priblížiť médiám aktuálne témy zo sveta železničnej infraštruktúry, ale aj aktívne odpovedať na otázky, ktoré spoločnosť ŽSR dostáva z mediálneho priestoru najčastejšie a edukovať novinárov o dôvodoch meškania projektov a komplikovanosti ich príprav.

AUTOR: Lucia Lizáková, SNÍMKY: O140

BRATISLAVA — Každé z podujatí bolo tematicky prispôbené regiónu a reflektovalo špecifické výzvy a projekty daného územia. V hlavnom meste rezonovala najmä téma Bratislavskej hlavnej stanice, ale diskusia sa rozšírila aj na ďalšie významné stavby, financovanie, zamestnanecké otázky a výzvy v rámci západného Slovenska. K novinárom prehovorili vtedajší generálny riaditeľ ŽSR Alexander Sako a riaditeľ odboru stratégie Miroslav Garaj, ktorí poskytli otvorené odpovede na otázky a priblížili aktuálny stav aj výhľad kľúčových projektov.

Žilinské raňajky sa niesli v znamení historicky najväčšej modernizácie železničnej infraštruktúry – Uzla Žilina. Pozornosť sa venovala aj aktuálne končiacej sa brúsnej kampani, defektoskopii a ďalším inovatívnym technológiám, ktoré prispievajú k bezpečnosti a kvalite tratí. V Žiline prijali pozvanie na diskusiu riaditeľ Oblastného riaditeľstva Žilina Martin Križan a riaditeľ Výskumného a vývojového ústavu

železníc Ján Urda, ktorí svojím vystúpením významne prispeli k odbornosti a vecnosti diskusie.

V metropole východu boli v centre pozornosti regionálne investičné zámery, ktoré priamo ovplyvňujú kvalitu železničnej dopravy na východnom Slovensku. Konkrétne projekty, ich harmonogram prác a financovanie predstavili riaditeľ Oblastného riaditeľstva Košice Jaroslav Sakáč a riaditeľ Mostného obvodu Andrej Zitrický. Odpovedali na otázky týkajúce sa regionálneho rozvoja a potreby zvyšovať kvalitu infraštruktúry v tejto časti Slovenska.

Všetky tri podujatia sa stretli s pozitívnym ohlasom nielen zo strany prítomných novinárov, ale aj v mediálnom priestore, kde mali výrazný výtlak. Pozvanie odborníkov priamo z praxe sa ukázalo ako kľúčový faktor úspechu a stretnutia priniesli otvorenú a konštruktívnu diskusiu, ktorá posilnila dôveru medzi médiami a ŽSR.



Hľadáme talenty pre budúcnosť železníc

Stará tržnica v Bratislave sa v dňoch 23. a 24. apríla stala centrom kariérnych možností, inšpirácie a osobného rozvoja. Profesia Days, najväčší festival pracovných príležitostí na Slovensku, prilákal tisíce návštevníkov, ktorí hľadali nové výzvy a zamestnanecké príležitosti. Medzi desiatkami vystavovateľov nechýbali ani Železnice Slovenskej republiky.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKA: Klára Pešková

BRATISLAVA — Cieľom účasti ŽSR bolo predstaviť našu spoločnosť ako stabilného a perspektívneho zamestnávateľa, čo potvrdzuje aj fakt, že ŽSR získali za rok 2024 v ankete Najzamestnávateľ 3. miesto v kategórii Doprava a logistika. Tím z Odboru ľudských zdrojov aktívne komunikoval s uchádzačmi o zamestnanie, informoval ich o možnostiach kariérneho rastu a približoval im každodenné fungovanie železničnej infraštruktúry.

„V súčasnosti je najväčší počet neobsadených miest v prevádzke, preto sme hľadali vhodných kandidátov pre tieto voľné pracovné pozície, najmä pre Bratislavskú a Trnavskú oblasť. Tieto pozície sú kľúčové pre každodenné fungovanie železničnej infraštruktúry a ponúkajú stabilnú prácu s možnosťou dlhodobého zamestnania. Záujem bol výrazný aj o administratívne a technické pozície v oblasti IT a projektového riadenia,“ priblížila Klaudia Bublávková, vedúca tímu pre nábor zamestnancov.

Návštevníci stánku ŽSR boli rôznorodí, od študentov a absolventov, ktorí hľadajú stabilného zamestnávateľa, až po skúsených odborníkov z príbuzných odvetví. Vzrastajúci záujem prejavili aj cudzinci, no ako upozorňuje Bublávková, na výkon väčšiny odborných pozícií je nevyhnutná veľmi dobrá znalosť slovenského jazyka, a to najmä z dôvodu povinnej odbornej certifikácie a zaistenia bezpečnej komunikácie na pracovisku.

Dojem z podujatia bol jednoznačne pozitívny. Železnice Slovenskej republiky získali desiatky nových kontaktov a životopisov, pričom sme niekoľko uchádzačov zaradili do našej databázy už na samotnom podujatí. *„Tieto výsledky vnímame ako dôkaz toho, že osobná účasť na podobných akciách má skutočný význam a prináša konkrétne benefity pre náš náborový proces, a teda celkovo pre ŽSR,“* dodala Klaudia Bublávková.



Železnicou až k vzducholodi a späť

Voľné cestovanie železnicou po Európe znie ako sen. Pre železničiarov a ich rodiny to však môže byť realita, a to vďaka cestovným výhodám FIP. O tom, ako takéto výhody využiť v praxi, nám porozprával Jozef Kemény z Odboru expertízy GR ŽSR, ktorý sa v apríli vydal na dobrodružný výlet k Bodamskému jazeru.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKY: zeppelinflug.de

Pán Kemény, kam viedla vaša cesta a čo vás tam lákalo?

V apríli sa v nemeckom Friedrichshafene konal veľtrh všeobecného letectva AERO Friedrichshafen. V tomto meste sídli aj firma Zeppelin, ktorá prevádzkuje turistické vyhlídkové lety vzducholodou, a to som jednoducho nemohol vynechať.

Ako vyzerala vaša cesta tam a späť?

Všetko som si naplánoval tak, aby som využil cestovné výhody FIP. V stredu večer po práci som sadol na bicykel a vybral sa na stanicu Bratislava-Petržalka. Odtiaľ vlakom až do rakúskeho Bregenzu, čo je už pri Bodamskom jazere. Ráno som pokračoval do Friedrichshafenu, kde som navštívil Zeppelin múzeum a popoludní som absolvoval 45-minútový let vzducholodou. Bol to nezabudnuteľný zážitok! Vzducholod' Zeppelin NT sa ticho vznášala ponad

krajinu so 14 cestujúcimi a s dvomi pilotmi. Naskytl sa nám krásny výhľad cez panoramatické okná.

To znie naozaj výnimočne. A ako ste využili FIP ďalej?

Po vzduchoplavbe som sa ešte vybral loďou cez jazero do Kostanzu a späť. Aj táto plavba bola pokrytá prostredníctvom FIP. Na druhý deň som si užil veľtrh a následne som sa nočným vlakom vybral naspäť domov. V nedeľu som už bol na Slovensku, síce unavený, ale plný dojmov.

Odporučili by ste takúto formu cestovania aj ostatným železničiarom?

Rozhodne áno. Napríklad do Bregenzu sa dá ísť aj s rodinou, a odtiaľ absolvovať výlet loďou na ostrov Mainau, kde sú krásne mamutie stromy, kvetinové záhony, minivláčik či palmové a motýlie skleníky. Ideálny tip na víkendový výlet s blízkymi.

FIP

Cestovné výhody FIP (Facilités de circulation Internationales du Personnel) umožňujú zamestnancom železníc a ich rodinám cestovať vo vybraných krajinách Európy (a mimo nej) zadarmo alebo so zľavou.

Platnosť lístka je 3 mesiace od vystavenia a platí iba na 1 vycestovanie zo Slovenska (po návrate už FIP-ku nemôžete opätovne použiť). Platnosť už vystaveného lístka FIP sa nedá predĺžiť a náhradný lístok sa môže vystaviť len v konkrétnych prípadoch a za stanovených podmienok. Preto treba uvážene pristupovať k požiadavkám o ich vydanie. Žiadosti sa prijímajú len do 30. novembra z dôvodu spracovania celoročnej štatistiky.

Informácie a kontakty nájdete aj na:

- zssk.sk – medzinárodné tarifné dokumenty,
- raildeliverygroup.com – Travel Tips for Europe,
- na O510/O511 (personálne odd.) vo Výdajni FIP.

Kto má nárok na FIP:

- aktívni zamestnanci ŽSR s nárokom na vnútroštátne cestovné výhody,
- ich rodinní príslušníci (FIP platí pre deti do dovŕšenia 25 rokov veku),
- železničiar na dôchodku (a ich rodina),
- pozostalí po zamestnancoch/dôchodcoch.

Typy FIP dokladov:

- Medzinárodný zošitok cestovných lístkov – umožňuje bezplatné cestovanie (miestienky, príplatky za lôžka, vyššiu kategóriu vlakov a pod. nie sú zahrnuté v cene lístka, platia sa samostatne) u vybraných dopravcov (na 1 vycestovanie).
- Medzinárodný preukaz na 50-percentnú – slúži na nákup lístkov s polovičnou zľavou v celej sieti FIP.

Ako získať FIP?

- Vyplňte žiadosť dostupnú na Intranete ŽSR (sekcia formuláre a tlačivá).
- Priložte spisnú známku (kúpíte v pokladnici).
- Podpíšte vy a vaši rodinní príslušníci (ak cestujú).
- Odovzdajte žiadosť príslušnému personalistovi.
- Po jej spracovaní vám Výdajňa FIP vystaví doklad – osobne alebo poštou.

Máte aj vy zážitok z ciest prostredníctvom FIP, netradičnú vášeň alebo záľubu, o ktorú by ste sa radi s vašimi kolegami podelili? Napíšte nám na redakčný e-mail zsemafor@zsr.sk a možno už ďalší mesiac sa v rubrike Zo života železničiara budeme venovať práve vášmu príbehu.

**Cestujte
po Európe
výhodne
vdďaka FIP**

Železnica je most medzi svetmi, ktorý spája ľudí... (tajnička krížovky).				Pomôcky:	blok, zápisník	koniec modlitby	Pomôcky: Anat, koa, Osikov, tek	typ ruských lietadiel (Antonov)	lesklý náter	slabo, chabo (kniž.)	meno Arnolda	mladé vzidené obilie	kapustovitá zelenina	orgány zraku		
				predložka			časť Francúzska									
				ruská rieka			1. časť tajničky člen sekty naháčov									
				čajová ruža múčka z kurkumy					vykonávali slovenská obec v okr. Bardejov							
Autor: Miroslav Lísál	americký herec	kopáním skypria pôdu	japonský šerm štart, po česky						červený, po nem. model auta Ford				2. časť tajničky	mláďa		
morská ryba						predajca nábytku umeňie (kníž.)					meno Štefana indická tanečnica					
spisy, po česky					severo-amer. ryba kozorožec sibirsky					kananejská bohýňa vókol (bás.)						
vyhynutý pštrosovitý vták					zručný kúsok mesiac Jupitera				školská trieda kartársky výraz							
3. časť tajničky													okresný výbor (skr.)			
miesto, kde sa zlievajú toky						pena do kúpeľa							čínska droga			

Pošlite nám (sutaz@zsr.sk) **adresu a správnu odpoveď** krížovky a trom vyžrebovaným pošleme darček. Krížovka z minulého čísla: „...ďalšia zastávka na našej ceste.“ Výhercovia: Viera B., Mária B., Mária K.

OSLÁVTE S VAŠIMI NAJMENŠÍMI ICH

VEĽKÝ DEŇ

Milí kolegovia, pri príležitosti **Medzinárodného dňa detí** sme si pre vás pripravili prekvapenie, a to **špeciálny zľavový kód**, vďaka ktorému môžete počas celého júna nakupovať darčeky pre vaše deti na stránke www.kidmania.sk.

V poslednom kroku vašej objednávky si uplatníte zľavový kód

ZSR15

Kód platí na celý sortiment.

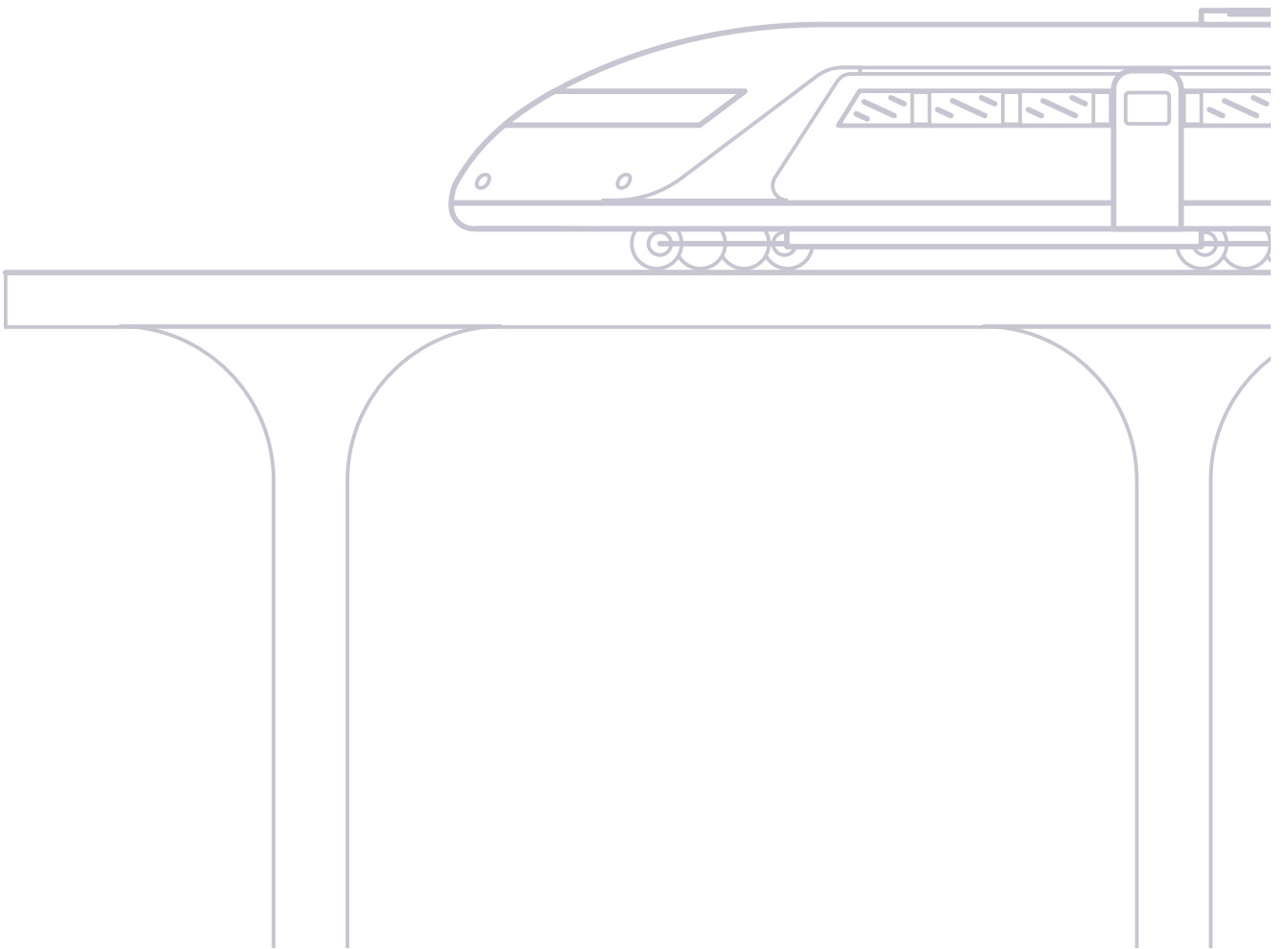
Prajeme vám mesiac plný hier, smiechu a detskej radosti s vašimi najmenšími!

VYHODNOTENIE SÚŤAŽE

Do našej jarnej výtvarnej súťaže sme dostali množstvo nádherných detských návrhov železničných staníc. Malí umelci nešetřili fantáziou a prišli nám kresby skutočných aj vymyslených staníc, ale aj tých z budúcnosti. Spomedzi všetkých návrhov naši sledovatelia na sociálnych sieťach vybrali jeden víťazný, ktorý sa už čoskoro stane súčasťou novej poštovej známky.

*Ďakujeme všetkým,
ktorí sa do súťaže zapojili!*





RENDEZ 2025

14. - 15.
júna



25. CELOSLOVENSKÝ ZRAZ HISTORICKÝCH ŽELEZNIČNÝCH VOZIDIEL V ŽELEZNIČNOM MÚZEU BRATISLAVA VÝCHOD

- výstava historických železničných vozidiel
 - prehliadka vozidiel na točni
- jazdy historických vlakov v Bratislave a okolí
 - prezentácia modelových koľajísk
 - spolujazdy na stanovišti parného rušňa
 - hudobné vystúpenia
- komentované prehliadky Železničného múzea SR so sprievodcom
 - tvorivé dielne pre deti
 - výstava neželezničnej techniky
- predaj darčkových predmetov a občerstvenia

Účasť na vlastnú zodpovednosť. Kapacita historických vlakov je obmedzená. Zmena programu z technických alebo organizačných dôvodov je vyhradená.